

BIJeenkomst van de Flora-commissie.

Zaterdag 14 Mei, 2.30 uur, Plantage-Middenlaan 2a, Amsterdam.

Ditmaal zal het Hugo-de-Vries Laboratorium ons gastvrijheid verlenen. Een ieder wordt uitgenodigd iets over zijn of haar mycologische vondsten of problemen te vertellen.

Alle leden van de Mycologische Vereniging zijn welkom.

De Flora-commissie.

VOORJAARSPLAATJESZWAMMEN.

Alleen die soorten van paddestoelen welke hun vegetatieperiode geheel of nagenoeg geheel tot het voorjaar beperken, kunnen we als typische voorjaarspaddestoelen beschouwen. De meeste van deze soorten zijn in ons land allesbehalve algemeen en bovendien nog gebonden aan heel bepaalde standplaatsvoorwaarden. Daar het vinden dus zeer vergemakkelijkt wordt door de kennis van de standplaats, zal ik bij de opsomming die volgt hierop speciaal de nadruk leggen.

Allereerst de voorjaarsentoloma's, die we van April tot Juni kunnen tegenkomen. Ik geloof dat in Nederland alleen nog maar Entoloma clypeatum met zekerheid is gevonden. Deze grote, harde, grijsbruine, vaak aardappelkleurige paddestoel komt het meest voor onder meidoornheggen, doch ook in boomgaarden onder appels en peren. Evenals de meeste andere voorjaarsentoloma's is E. clypeatum strikt aan Rosaceae gebonden. Onder sleedoorn (*Prunus spinosa*) kunnen we voor ons land, als nieuwe soort, nog ontdekken: Entoloma sepium. Toen we in Mei 1953 nabij Coye, ten noorden van Parijs, vertoefden, voerde Romagnesi ons door dichte sleedoornheggen naar aan hem bekende vindplaatsen. Wie dus E. sepium wil vinden, moet niet tegen een schrammetje opzien. De hoed is veel lichter dan die van E. clypeatum, soms zelfs vuilwit, en het vlees kleurt rossig bruin op plaatsen die door larven zijn aangevreten. Een andere soort nog voor Nederland te vinden is Entoloma aprilis, die de Rosaceae ontrouw is geworden en een satelliet is van de iep, misschien ook van de haagbeuk. E. aprilis is kleiner dan E. clypeatum en bezit vlees dat langzaam blauw kleurt met guajactinctuur. Dit laatste is echter bijzaak. Hoofdzaak is hier nauwkeurig te letten op de afwezigheid van Rosaceae. En ten slotte ziet men op het Rijksherbarium rijkhalzend uit naar een zending Entoloma saundersii, een zware, lichtgekleurde soort, die in het vroege voorjaar aan de voet van rozestruiken, in dichte toeven door de grond komt breken.

Een tweede groepje dat in het voorjaar onze aandacht vraagt, wordt

gevormd door de kegelcollybia's. Als in de sparrebossen van het bergland in het voorjaar de sneeuw gaat smelten, zien we op open plekken of langs weideranden, vaak dwars door de sneeuw heenpiekend, in ontelbare hoeveelheden de hoedjes van de sparrekegelcollybia: Collybia esculenta. Als we zorgvuldig de wortelvormig verlengde steel onder het bodemoppervlak vervolgen, zullen we steeds vinden dat deze van een sparrekegel uitgaat. Ook in ons land is C. esculenta, in niet te jonge sparrenbossen, niet ongewoon, hoewel ik ze hier nimmer in zulke grote aantallen bijeenzag als in de bergbossen van de Jura. Twee andere kegelbewoners, zeer verwant aan de genoemde soort, treffen we uitsluitend op dennekegels aan. Eerst een soort die door Kühner en Romagnesi is omgedoopt tot Collybia stephanocystis. Deze bezit zeer stompe cystiden en een smakeloos vlees. De kleine grijsbruine hoedjes vallen weinig op tegen de kleur van de bosbodem, zodat men in dennenbossen goed moet uitkijken om de soort niet voorbij te lopen. Terwijl ik echter de juistgenoemde soort in ons land herhaaldelijk heb aangetroffen, ontmoette ik daarentegen nimmer Collybia tenacella, die ongeveer even algemeen moet zijn. Deze kegelcollybia heeft een bittere smaak en spitse cystiden en is ongetwijfeld in ons land te vinden. Een vierde kegelcollybia: Collybia conigena, ook genoemd C. myosura of Baeospora myosura vinden we niet in het voorjaar, doch in de herfst.

Als koning van de voorjaarszwammen geldt Tricholoma georgii of gambosum, de witte, meelachtig ruikende, voorjaarsridderzwam, met zeer gedrongen lamellen. Dat koningschap berust op zijn smakelijkheid; T. georgii wordt in het buitenland veel gegeten. We treffen deze aan op kalkrijke bodem, in duinrand- en rivierkleibossen en ook in Zuid-Limburg.

Om het tiental vol te maken nog een tweetal voor de fijnproevers; (dit laatste thans echter in figuurlijke zin op te vatten). Beide zijn ze onder Coniferen te vinden; met een sterk ontwikkeld „wortelstelsel” onspinnen ze de naalden en pakken deze tot dichte pakketten bijeen. Clitocybe vermicularis lijkt op C. inversa en heeft dezelfde grootte. Wie zendt binnenkort de eerste zekere vondst van deze „pseudo-inversa”, als bewijsstuk op naar het Rijksherbarium? Clitocybe radicellata, die tal van synoniemen heeft (C. rhizophora, verna en misschien ook pruinosa) is kleiner en grijzer en groeit in het bergland kringsgewijs aan de rand van de smeltende sneeuw. Allengs is deze in de meeste omringende landen voor de dag gekomen zodat we het aan de eer van ons land verplicht zijn, deze ook in Nederland te ontdekken. Ge moet er echter zeer vroeg bij zijn: Maart-April.

Nu hoop ik maar dat U vooral niet gaat denken dat de meeste opge-

somde soorten, dermate zeldzaam zijn, dat U ze toch wel niet zult tegenkomen. Zeldzaamheid is een heel relatief begrip en wordt grotendeels bepaald door het feit dat we de objecten die we pogen te verwerven, op de verkeerde plaats en tijd trachten deelachtig te worden.

Op plaats en tijd heb ik U in het bovenstaande zo goed mogelijk gewezen. De rest zij aan Uw speurvermogen overgelaten.

H.S.C. Huijsman.

VERSLAG VAN DE OP 19 FEBRUARI J.L. GEHOUDEN BIJEENKOMST DER FLORA-COMMISSIE
IN HET LABORATORIUM „WILLIE COMMELIN SCHOLTEN" TE BAARN.

In zijn welkomstwoord gericht tot de 12 aanwezigen bedankte de voorzitter Professor Kerling voor haar bereidwilligheid de Flora-commissie toe te staan geheel gratis gebruik te maken van de „Madoera"-zaal.

Vervolgens vroeg hij of er nog bepaalde wensen waren. Voorgesteld werd om in 1955 speciaal de aandacht te wijden aan de voorjaarspaddestoelen en bepaalde groepen der *Russula*'s, maar dat ook de boleten in het centrum der belangstelling moesten blijven staan.

Hierna gaf de voorzitter het woord aan Mejuffrouw van Beverwijk, die vertelde over water- en spiraalschimmels, in de studie waarvan zij specialiste is. Prachtige foto's en preparaten van deze interessante schimmels waren te bewonderen. Verder vertelde Mej. van Beverwijk nog aan de hand van demonstratiemateriaal over de proeven over de aantasting van textiel door schimmels en toonde zij enige nog onbeschreven schimmels.

Prof. Kerling deelde in het kort iets mede over proeven met *Verticillium* en *Pseudomonas rimaefaciens* welke door Ir. van der Ende op het laboratorium worden gedaan. Demonstratiemateriaal verduidelijkte het gesprokene.

Tenslotte gaf Dr de Vries een korte uiteenzetting over het medisch-mycologisch werk, dat op het Centraalbureau voor Schimmelcultures verricht wordt. Van het feit, dat ook deze voor de mens vaak zo gevaarlijke schimmels mooi van vorm en kleur kunnen zijn, konden de aanwezigen zich ten volle overtuigen.

Na afloop hiervan werd nog een kort bezoek gebracht aan de grote collectie van het Centraalbureau, waar ongeveer 9000 verschillende schimmels in buisjes en kolfjes gekweekt worden. Prof. Westerdijk, die hiervan de directrice is, leidde de aanwezigen rond.

Met dit bezoek werd deze interessante middag besloten.

G.A. de Vries.